

Bilten br. 24 – od 01. aprila 2021. do 30. juna 2021. godine

- Uvod
- Informativna kampanja
- Sednice Komisije za razmatranje ljudskih prava
- Odluke Komisije za razmatranje ljudskih prava
- Objavljivanje odluka Komisije za razmatranje ljudskih prava

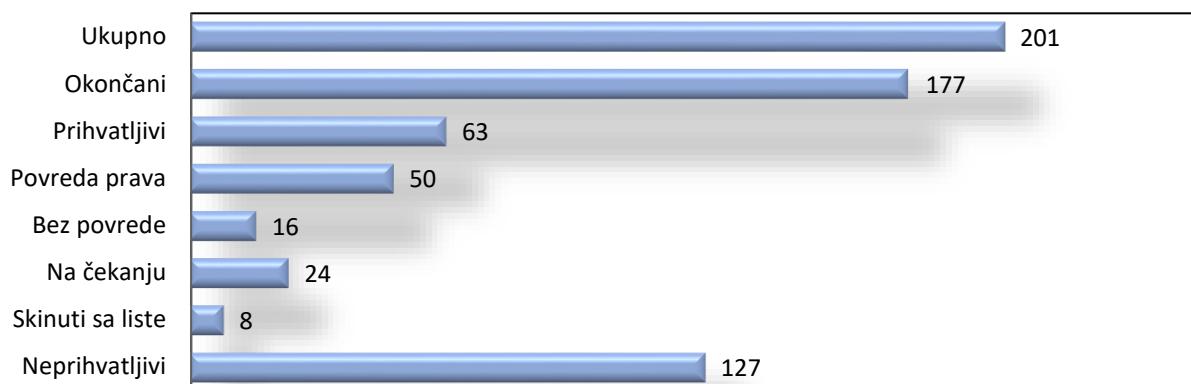
Uvod

Komisija za razmatranje ljudskih prava (u daljem tekstu čitaj Komisija), osnovana od strane Evropske Unije 2009. godine, jeste nezavisno odgovorno telo sa mandatom da razmatra navodna kršenja ljudskih prava tokom sprovođenja svog izvršnog mandata od strane EULEX-a na Kosovu. Komisija periodično objavljuje svoj bilten, na engleskom, albanskem i srpskom jeziku, kako bi doprela do ljudi na Kosovu, civilnih društava i međunarodne zajednice.

Od samog početka rada u junu 2010. godine Komisija je primila dvesta jedan (201) slučaj. Konstatovala je da je EULEX na Kosovu prekršio prava u pedeset (50) slučajeva. Pored toga je konstatovala da nije bilo povrede ljudskih prava u šesnaest (16) slučajeva a za koje je smatrala da su prihvatljivi. Trenutno je dvadeset četiri (24) slučajeva na čekanju pred Komisijom. Takođe je donela i dvadeset devet(29) propratnih odluka za dvadeset četiri (24) slučaja u kojima je procenjeno do kog je stepena Misija sprovedla preporuke. U mnogim slučajevima, zaključeno je da nije sve u potpunosti sprovedeno. U nekim slučajevima donošene su i po nekoliko uzastopnih propratnih odluka.

Slučajevi pred Komisijom odnose se na niz materijalnih i proceduralnih razmatranja ljudskih prava, uključujući, u suštini, prava na život, poštovanje privatnog i porodičnog života i pravo na efikasan pravni lek. Celokupni deo sudske prakse dostupan je na: <https://hrrp.eu/cases.php>.

Statistike slučajeva - jun 2021. god.

Informativna kampanja od strane Komisije za razmatranje ljudskih prava

Vanredni izveštaj

U aprilu 2021. godine, Komisija za razmatranje ljudskih prava je objavila izveštaj pod nazivom „*Odgovornost prema ljudskim pravima u pogledu EULEX Misije vladavine prava na Kosovu – Privremena procena*“ <https://www.hrrp.eu/docs/HRRP%20-%20Lessons%20Learnt,%20Interim%20Assessment.pdf>“.

Cilj ovog izveštaja je trostruk: da pruži detaljan prikaz dosadašnjeg rada Komisije; da pruži naučene lekcije – pozitivne i negativne – i preporuke za odgovornost prema ljudskim pravima bilo kojim budućim međunarodnim misijama za vladavinu prava; i da naglasi oblasti za poboljšanje unutar misije EULEX-a na Kosovu u smislu odgovornosti prema ljudskim pravima tokom ostatka svog mandata.

Ovaj izveštaj je namenjen da bude od značaja za Misiju i vlasti EU, zemlje članice EU i sude lujuće treće države, kosovske vlasti, diplomatski kor, druge međuvladine organizacije, stipendiste i stažiste u oblasti ljudskih prava i civilno društvo kako na Kosovu tako i na međunarodnom nivou.

Video zapisi

Komisija za razmatranje ljudskih prava objavila je dva kratka informativna videa tokom drugog kvartala 2021. godine. Svrha ovih video zapisa je da podignu svest o Komisiji i njenom radu, posebno među lokalnim stanovništvom na Kosovu, u skladu sa mandatom Komisije. Oba videa su objavljena na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.

U aprilu 2021. godine, Komisija za razmatranje ljudskih prava objavila je svoj prvi informativni video. Ovaj prvi video jednostavnim rečima objašnjava, „*Kako možete uložiti žalbu Komisiji za razmatranje ljudskih prava?*“

U maju 2021. godine Komisija za razmatranje ljudskih prava objavila je svoj drugi informativni video. Ovaj drugi video objašnjava, „*Šta Komisija za razmatranje ljudskih prava radi sa vašom žalbom?*“

Ova dva video zapisa su objavljena na internet stranici Komisije, *Facebook* stranici i *LinkedIn* stranici.

Oba video zapisa se mogu pogledati na sledećoj lokaciji: <https://www.hrrp.eu/srb/videos.php>

Sednice Komisije za razmatranje ljudskih prava

Tokom drugog kvartala 2021. godine, Komisija za razmatranje ljudskih prava održala je dve sednica. Komisija je većala elektronskim putem zbog pandemije virusa Covid-19.

- 50 Sednica: 29. april 2021. godine;
- 51 Sednica: 29. jun 2021. godine.

Odluke Komisije za razmatranje ljudskih prava

Na ove dve sednice, Komisija je dva predmeta proglašila prihvatljivim. U oba ova slučaja, Komisija je takođe ocenila osnovanost žalbi i utvrdila da je Misija Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu prekršila svoje obaveze u pogledu ljudskih prava prema podnosiocima žalbi. Komisija je takođe dala preporuke Šefu Misije.

Pored toga, u dve odluke o osnovanosti, Komisija je zaključila da je Misija prekršila svoje obaveze u pogledu ljudskih prava prema žaliocima tako da je shodno tome i dala preporuke Šefu Misije.

U tri slučaja u kojima je Komisija prethodno utvrdila povredu prava, ista je donela naknadne odluke kako bi pregledala i ocenila sprovođenje svojih preporuka od strane šefa misije EULEX, i kako bi dala dalje preporuke tamo gde primena istih nije bila potpuna ili zadovoljavajuća. Komisija je odlučila da sva tri ova slučaja zadrži otvorenim za moguće dalje praćenje.

Odluke o prihvatljivosti

- Slučaj 2016-19 Dušan Milosavljević protiv EULEX-a. (Vidi dole pod Odluke o osnovanosti).
- Slučaj 2016-32 Biljana Đorđević protiv EULEX-a. (Vidi dole pod Odluke o osnovanosti).

Odluke o osnovanosti

- Slučaj 2016-16 [Dobrivoje Vukmirović protiv EULEX-a](#). Dana 29. juna 2021. godine, Komisija je usvojila svoju Odluku i nalaze. U toj Odluci, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je takođe konstatovala da je Misija odgovorna za neuspeh da žaliocu pruži efektivan pravni lek što krši član 13. Konvencije. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se rasprita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefu Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njegovih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.
- Slučaj 2016-19 [Dušan Milosavljević protiv EULEX-a](#). Dana 29. juna 2021. godine, Komisija je usvojila svoju Odluku o prihvatljivosti i osnovanosti. U toj Odluci, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice

podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefu Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njegovih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.

- Slučaj 2016-22 [Radmila Šapić protiv EULEX-a](#). Dana 29. juna 2021. godine, Komisija je usvojila svoju Odluku o nalaze. U toj Odluci, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefu Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njenih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.
- Slučaj 2016-32 [Biljana Đorđević protiv EULEX-a](#). Dana 29. juna 2021. godine, Komisija je usvojila svoju Odluku o prihvatljivosti i osnovanosti. U toj Odluci, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefu Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njenih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.

Propratne odluke

- Slučaj 2016-09 [Slobodan Trifunović protiv EULEX-a](#). Dana 29. aprila 2021. godine, Komisija je usvojila Propratnu odluku o sprovođenju preporuka komisije za razmatranje ljudskih prava. Kao preliminarno pitanje, Komisija je napomenula da se prava žalioca u ovom slučaju još uvek krše zato što slučaj njegovog nestalog rođaka još uvek nije istražen. Komisija je mišljenja da dosadašnji koraci koje je Misija preduzela ili predložila u cilju rešavanja nalaza i preporuka Komisije ne pružaju adekvatan ili efikasan odgovor na kršenje prava podnosioca žalbe. Komisija je pozvala Misiju da još jednom razmotri preporuke koje je Komisija dala a koje nije još uvek sprovedla, i da je obavesti o ishodu tih razmatranja. Komisija je dalje pozvala Misiju da usvoji mere kao odgovor na preporuke Komisije koje će u potpunosti prikazati istinsku posvećenosti Misije da se pridržava standardima ljudskih

prava i kako bi ispravila ozbiljnu štetu nanetu žaliocu u ovom slučaju. Komisija je odlučila da ovaj slučaj ostavi otvoren radi mogućeg daljeg praćenja.

- Slučaj 2016-10 [Dragiša Kostić protiv EULEX-a](#). Dana 29. aprila 2021. godine, Komisija je usvojila Propratnu odluku o sprovođenju preporuka komisije za razmatranje ljudskih prava. Kao preliminarno pitanje, Komisija je napomenula da se prava žalioca u ovom slučaju još uvek krše zato što slučaj njegovog nestalog rođaka još uvek nije istražen. Komisija je mišljenja da dosadašnji koraci koje je Misija preduzela ili predložila u cilju rešavanja nalaza i preporuka Komisije ne pružaju adekvatan ili efikasan odgovor na kršenje prava podnosioca žalbe. Komisija je pozvala Misiju da još jednom razmotri preporuke koje je Komisija dala a koje nije još uvek sprovedla, i da je obavesti o ishodu tih razmatranja. Komisija je dalje pozvala Misiju da usvoji mere kao odgovor na preporuke Komisije koje će u potpunosti prikazati istinsku posvećenosti Misije da se pridržava standardima ljudskih prava i kako bi ispravila ozbiljnu štetu nanetu žaliocu u ovom slučaju. Komisija je odlučila da ovaj slučaj ostavi otvoren radi mogućeg daljeg praćenja.
- Slučaj 2019-01 [G.T. protiv EULEX-a](#). Dana 29. aprila 2021. godine, Komisija je usvojila Propratnu odluku o sprovođenju preporuka komisije za razmatranje ljudskih prava. Komisija je primetila da je Misija pratila i sprovedla neke ali ne i sve preporuke koje je ista dala. Konkretno, Komisija je smatrala da Misija nije priznala kršenje prava podnosioca žalbe, i nije uspela da stupi u direktni kontakt sa podnosiocem žalbe u vezi sa utvrđivanjem potrebe za dodatnim obezbeđenjem zbog svedočenja podnosioca žalbe u Srbiji. Komisija je ponovo pozvala Misiju da sproveđe ove dve preporuke. Komisija je odlučilo da ovaj predmet ostavi otvorenim za moguća dalja praćenja.

Objavljanje odluka

Odluke komisije su objavljene na internet stranici Komisije na engleskom, albanskom i srpskom jeziku i može im se pristupiti na: www.hrrp.eu.

Posetite internet stranicu komisije na: www.hrrp.eu

KAKO PODNETI ŽALBU KRLJP-U

(Pravila 25. i 26. iz Pravilnika o radu KRLjP-a)

Ko?

Bilo koja osoba koja ne radi u Misiji EULEX-a na Kosovu i koja tvrdi da je bila žrtva kršenja ljudskih prava od strane Misije EULEX Kosovo za vreme sprovođenja njenog izvršnog mandata.

Podnositelj žalbe (osoba koja ulaže žalbu) može biti predstavljen advokatom ili drugim predstavnikom po njegovom/njenom izboru. U tom slučaju mora biti podnet dokument o opunomoćenju.

Šta?

Komisija će razmotriti samo žalbe koje se odnose na navodna kršenja ljudskih prava koja su se dogodila nakon 09. decembra 2008. godine na Kosovu. Kršenje mora biti uzrokovano od strane Misije EULEX Kosovo za vreme sprovođenja njenog izvršnog mandata.

Komisija neće razmatrati sudske postupke koji se vode pred sudovima na Kosovu.

Kada?

Žalba se mora podneti Komisiji u roku od šest meseci od datuma navodnog kršenja.

Kako?

Žalba mora biti podneta u pismenoj formi. Nikakva žalba ne može biti podneta putem telefona. Podnositelj žalbe može koristiti engleski, albanski ili srpski jezik.

Žalba treba da bude podneta u žalbenom obrascu i mora sadržavati relevantne dokumente i odluke (ukoliko ih ima), kako je navedeno u obrascu.

Ukoliko je žalba podneta u vidu pisma, takvo pismo mora sadržavati, makar u vidu kratkog prikaza, temu žalbe, da bi ta žalba bila dalje razmotrena.

Gde?

Žalba se može podneti na:

Komisija za razmatranje ljudskih prava - Sekretarijat

Ul. Rrustem Statovci br. 29 – 10000 Priština – Kosovo

Tel: +383 (0) 38 28 2207

Žalba se može podneti putem emaila na office@hrrp.eu

www.hrrp.eu

Ukoliko je žalba poslata elektronskim putem (e-mail), potpisana originalna verzija žalbe mora biti dostavljena u roku od četiri nedelje od verzije poslate e-poštom.

Ispunjavanje žalbenog obrasca

Poželjno je da žalba bude napisana čitko i da bude iskucana.

Obrazac treba da sadrži sve neophodne detalje da bi se, ako je potrebno, kontaktirao podnositelj iste.

Ukoliko podnositelj pruža dokumentovane dokaze, trebaju se podneti čitke kopije. **Nemojte slati vaše originalne dokumente.**

Dokumenti trebaju biti navedeni po datumu, naknadno numerisani i trebaju dobiti kratak opis (npr. pismo, nalog, presuda, žalba, itd.).

Nakon registracije žalbi će biti dodeljen broj slučaja. Broj slučaja mora biti naveden u kompletnoj budućoj korespondenciji. Ukoliko podnositelj već ima žalbu upućenu Komisiji, on/ona mora obavestiti Komisiju o broju slučaja na koji se odnosi ta ranija žalba. Ukoliko podnositelj, iz nekog razloga, ne želi da njegov/njen identitet bude objavljen, on/ona treba da popuni odgovarajući deo žalbenog obrasca.